

OBSAH VZDELÁVANIA
PRE 8. ROČNÍK
PRE ŽIAKOV S LAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

5 vyučovacích hodín týždenne / 2hodiny jazyková komunikácia, 1 hodina komunikácia a sloh, 2 hodiny čítanie a literatúra /

CIELE

- Docvičovať a utvrdzovať zručnosť správne písať „i“ a „y“ po mäkkých, tvrdých a obojakých spoluhláskach a vo vybraných slovách,
- poznávať prídavné mená tvrdého a mäkkého zakončenia, osvojovať si ich pravopis,
- poznávať číslovky,
- oboznámiť sa s písaním základných, radových a zložených čísloviek,
- cvičiť sa v tvorbe súvislých ústnych prejavov a vo formách spoločenského styku.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

Podstatné mená

Skloňovanie podstatných mien mužského rodu. Skloňovanie podstatných mien ženského rodu.

Skloňovanie podstatných mien stredného rodu.

Prídavné mená

Vlastnostné prídavné mená. Pravidelné stupňovanie prídavných mien. Skloňovanie prídavných mien tvrdého zakončenia. Skloňovanie prídavných mien mäkkého zakončenia.

Zámená

Používanie osobných zámen.

Slovesá

Minulý čas sloviess. Oznamovací a rozkazovací spôsob sloviess.

Číslovky

Základné číslovky a ich písanie. Zložené číslovky a ich písanie. Radové číslovky a ich písanie.

Skladba

Holá veta.

Rozvitá veta.

Zložená veta – súvetie.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Štylizácia a kompozícia:

Zostavenie jednoduchej osnovy jazykového prejavu.

Zostavenie jednoduchej osnovy čítankových textov.

Výcvik v súvislých jazykových prejavoch:

Rozprávanie Ústne alebo písomné rozprávanie podľa vopred pripravenej osnovy.

Opis Opis predmetu, obrázka, osoby, krajiny, pracovného postupu.

Formy spoločenského styku

Písanie listu rodičom, listu s poďakovaním, s blahoželaním. Osvojovanie si formy a úpravy listu, obálky. Požiadanie – prosba, rozkaz, poďakovanie. Ospravedlnenie. Oslovenie a predstavenie sa. Vypĺňanie jednoduchého dotazníka. Životopis.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Plynulé čítanie s porozumením. Používanie vhodnej sily, intonácie a zafarbenia hlasu so zreteľom na obsah čítaného textu. Pestovanie kultúry reči žiakov.

Literárna výchova

Zhrnutie poznatkov žiakov o literatúre. Orientácia v prečítanom literárnom diele, v deji, v postavách a prostredí. Reprodukcia obsahu. Rozvíjanie záujmu žiakov o mimoškolské čítanie, knihy, časopisy, noviny.

Porozumenie pojmom poviedka, román, divadelná hra, autor, básnik, prozaik, dramatik.

Odporúčaná literatúra:

Poézia: napr. výber z poézie pre deti M. Rúfusa, Š. Žáryho, J. Kostru, J. Smreka, V. Reisela, J. Navrátila Ľ. Feldeka, Š. Moravčíka a iných.

Poviedky a romány zo života detí: napr. R. Smatanová, J. Červenková, K. Jarunková, V. Šikula, A. Marschall, K. Jarunková, M. Jančová, J. Tužinský, Max von der Grün.

Dobrodružné poviedky a romány: napr. R. Arthur, J. Swift, J. Verne, J. London, M. Twain, J. Curwood.

Povesti a historická próza: napr. Ľ. Zúbek: Moja Bratislava; Š. Moravčík: Záhorácke povesti, V. Ferko: Tisíc násobný dukát a iné.

Náučná literatúra: napr. Veľká kniha otázok a odpovedí, L. Švihran: 1000 plus 1 slovenských naj, C. Varleyová-I. Milesová: Zemepisná encyklopédia, H. Škodová – E. Škoda: Už viem prečo, T. Šipöcz: Ako je to možné?, C. Valšík: Farebná detektívka.

Ukážky divadelných hier: napr. J. G. Tajovský: Ženský zákon; J. Zeyer: Radúz a Mahuliena a iné.

PROCES

Žiaci si precvičujú oslovenie, predstavenie sa, požiadanie, poďakovanie, ospravedlnenie, privítanie návštevy a rozlúčenie sa. Učia sa vyplniť podľa predtlaču dotazník. Pri čítaní a prednese literárnych ukážok pestujeme kultúru reči žiakov, obohacujeme ich slovnú zásobu a rozvíjame schopnosť súvisle sa vyjadrovať. Učíme ich porozprávať svoje zážitky zrozumiteľným spôsobom.

FYZIKA

1 vyučovacia hodina týždenne

CIELE

- Vedieť opísať stav pokoja a pohybu telies ,
- vedieť charakterizovať silu ako vzájomné pôsobenie telies,
- vedieť opísať príčinu pádu telies,
- vedieť zmerať silu silomerom,
- vedieť vysvetliť polohovú a pohybovú energiu na konkrétnych príkladoch,
- opísať javy: odraz, lom a rozklad svetla,
- opísať vznik zvuku a jeho vlastností na jednoduchom príklade,
- vedieť prezentovať výsledky práce za skupinu.

OBSAH

Pohyb a sila

Pohyb telies

Pokoj a pohyb telies. Dráha pohybu, rovnomerný a nerovnomerný pohyb, rýchlosť pohybu telies.

Sila Gravitačná sila. Silomer, meranie sily silomerom, jednotka sily 1 N. Účinky sily. Deformačné účinky sily. Tlak. Trenie Škodlivé a užitočné trenie.

Jednoduché stroje Naklonená rovina, páka, kladka.

Energia

Zdroje energie.

Energia a vykonávanie práce. Premena polohovej energie a pohybovú energiu.

Teplo Odovzdávanie a prijímanie tepla.

Vedenie tepla rôznymi látkami. Teplo, práca, energia. Svetlo Zdroje svetla, odraz svetla, lom svetla. Šošovky a okuliare. Ako vzniká dúha. Svetlo a teplo.

Zvuk

Vznik zvuku.

Šírenie a rýchlosť zvuku.

Vnímanie zvuku.

Vplyv slnečného svetla na rast rastlín.

PROCES

Cez riešenie úloh a pokusmi vedieme žiakov k porozumeniu javov a fungovaniu vecí. Učíme ich robiť potrebné merania a skúmať príčiny fungovania vecí. Experimentom sa žiaci učia vykonávať dôkaz jednoduchých vlastností svetla, zvuku. V závere školského roka sa učia porovnávať fyzikálne vlastnosti rastlín.

BIOLÓGIA

1 vyučovacia hodina týždenne

CIELE

- Získať základné poznatky o stavbe jednotlivých sústav ľudského tela, o ich základných činnostiach,
- vedieť ako sa prenášajú nakažlivé choroby a ako im predchádzať,
- pochopiť dôsledky škodlivosti užívania alkoholu, drog a fajčenia na ľudský organizmus,
- získať vedomosti o príčinách šírenia pohlavných chorôb a ich škodlivých dôsledkoch na ľudský organizmus,
- vedieť prakticky poskytnúť prvú pomoc.

OBSAH

Človek ako súčasť živej prírody

Pôvod a vývoj človeka. Ľudské rasy. Ľudský organizmus ako celok. Oporná a pohybová sústava Kostí, vývin a druhy kostí, spojenie kostí. Kostra človeka. Pohybová (svalová) sústava. Význam telesnej práce a športu pre vývin kostí a svalov. Prvá pomoc pri zlomeninách. Obehová sústava Krvné cievy. Krv. Krvné skupiny. Srdce. Krvný obeh. Vplyv práce a športu na srdce a krvný obeh. Poranenia ciev. Vonkajšia masáž srdca. Dýchacia sústava Dýchanie, stavba a činnosť dýchacej sústavy. Pľúca. Starostlivosť o dýchacie orgány. Prvá pomoc pri zastavení dýchania. Tráviaca sústava Ústna dutina, starostlivosť o chrup. Choroby tráviacich orgánov. Vylučovanie Močová sústava, choroby močových orgánov. Kožná sústava Koža. Starostlivosť o kožu. Zásady prvej pomoci pri poraneniach kože. Nervová sústava Mozog, miecha, nervy. Zmyslové orgány. Duševné zdravie, závislosť od drog. Prvá pomoc pri úrazoch mozgu, chrbtice a pri šoku. Rozmnožovanie, vývin jedinca, vnútromaternicový vývin jedinca.

Jednotlivé obdobia života človeka.

Prenášače a pôvodcovia rozličných ochorení

Mucha domová, šváb obyčajný, ploštica posteľná, voš detská, svrabovec kožný. Ochrana pred škodlivým hmyzom a jeho ničenie.

Účinky rastlín na ľudský organizmus

Liečivé rastliny. Jedovaté a zdraviu škodlivé rastliny.

PROCES

K správnej životospráve, stravovaniu, dennému režimu vedíme žiakov cez pochopenie základnej činnosti jednotlivých orgánov ľudského tela. Učíme ich, že za svoje zdravie sú sami zodpovední. Vysvetľujeme im, že neviazaný pohlavný život vedie k narušeniu citového života človeka a je príčinou šírenia pohlavných chorôb a AIDS. Poučíme ich o hygiene tela, bielizne a bytu ako najúčinnnejšej ochrane pred šírením nakažlivých ochorení.

DEJEPIS

1 vyučovacia hodina týždenne

CIELE

- Pochopiť príčiny a následky prvej a druhej svetovej vojny,
- vedieť využívať názorný materiál, „čítať obrázky“, časové priamky,
- vedieť nakresliť jednoduchú časovú priamku podľa vzoru,
- vedieť samostatne pracovať s pracovným zošitom.

OBSAH

Technické vynálezy na začiatku 20. storočia

Technické vynálezy v oblasti dopravy, energie, komunikácie, médií.

Prvá svetová vojna

Vznik, príčiny, priebeh, koniec a dôsledky prvej svetovej vojny.

Medzivojnové obdobie

Vznik Československa.

Tomáš Garrigue Masaryk, Milan Rastislav Štefánik, Andrej Hlinka.

Svetová hospodárska kríza.

Nástup fašizmu v Európe.

Mníchovská dohoda, rozpad Československa.

Slovenská republika v rokoch 1939 – 1945.

Druhá svetová vojna

Vznik, príčiny, priebeh druhej svetovej vojny.

Slovenské národné povstanie, oslobodzovanie.

Vstup USA do vojny, koniec a dôsledky druhej svetovej vojny.

Povojnové obdobie a súčasnosť Československo v rokoch 1945 – 1968, obdobie studenej vojny.

Rok 1968, Alexander Dubček.

Československo v rokoch 1968 – 1989, pád komunizmu.

Vznik Slovenskej republiky.

PROCES

V preberanom učive objasňujeme konkrétne životné situácie, do ktorých sa ľudia dostávajú a svojim rozhodnutím môžu v dobrom alebo zlom ovplyvniť svoje prostredie. Žiaci za pomoci učiteľa odhaľujú aj to, čo je v minulosti negatívne, celý rad predsudkov, stereotypov, ktoré často pretrvávajú aj v prítomnosti.

GEOGRAFIA

1 vyučovacia hodina týždenne

CIELE

- Vedieť pomenovať svetadiely a oceány,
- získať geografické poznatky o polohe, prírodných pomeroch, obyvateľstve a hospodárstve jednotlivých svetadielov,
- vedieť charakterizovať obyvateľstvo svetadielov podľa rás,
- vedieť pracovať s rôznymi druhmi máp a vyhľadávať v nich požadované informácie.

OBSAH

Zem a jej znázornenie na mape

Druhy máp. Poludníky a rovnobežky. Podnebné pásma Zeme. Svetadiely a oceány.

Svetadiely

Afrika

Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo. Štáty severnej, strednej a južnej Afriky.

Ázia

Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo. Štáty juhozápadnej, strednej, východnej, južnej a juhovýchodnej Ázie.

Amerika

Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo. Štáty severnej, strednej a južnej Ameriky.

Austrália a Oceánia

Poloha, členitosť, povrch. Podnebie, vodstvo. Rastlinstvo, živočíšstvo. Obyvateľstvo. Austrálsky zväz, Oceánia.

Antarktída

Poloha, podnebie, povrch. Rastlinstvo, živočíšstvo, obyvatelia.

Oceány Tichý, Atlantický, Indický a Severný ľadový oceán.

PROCES

Dostatočný priestor venujeme práci s mapami a ďalšími doplňujúcimi informáciami.

Oboznamujeme žiakov s hlavnými problémami súčasného sveta spojenými s rýchlým rastom obyvateľstva, urbanizáciou, s etnickými a náboženskými rozdielmi v jednotlivých častiach sveta, s rozdielmi v hospodárskej úrovni oblastí sveta, rozložením bohatých a chudobných oblastí.

OBČIANSKA NÁUKA

1 vyučovacia hodina týždenne

CIELE

- Poznať úlohu štátu v spoločnosti,
- oboznámiť sa s ústavou Slovenskej republiky,
- poznať základné práva a slobody občana Slovenskej republiky,
- vedieť sa orientovať vo vzťahoch kamarátstva, priateľstva a lásky,
- poznať a pochopiť úlohy rodiny pre človeka a štát.

OBSAH

Charakteristika štátneho zriadenia Slovenskej republiky
Vznik Slovenskej republiky, štátne symboly, štátne sviatky a pamätné dni.
Hlavné mesto Slovenskej republiky.
Funkcie štátu, orgány štátnej moci, orgány miestnej správy.
Národnostné zloženie obyvateľstva SR, slovenské štátne občianstvo.
Ústava, základné práva a slobody občana SR.
Medzinárodné postavenie Slovenskej republiky.
Kamarátstvo, priateľstvo, láska, manželstvo
Dospievanie: kamarátstvo, priateľstvo, láska.
Manželstvo: vznik a funkcie manželstva.
Rodičovstvo: úlohy a poslanie rodiny, hospodárenie v rodine, zachovanie potomstva.
Rozvod: jeho príčiny, dôsledky a prevencia.
Základné práva detí.

PROCES

Pri preberaní učiva prvého tematického celku nadväzujeme na poznatky žiakov, ktoré získali vo vlastivede, dejepise a zemepise, orientujeme žiakov na budúci občiansky život. Učivo druhého tematického celku orientuje žiaka ako budúceho zakladateľa rodiny. Pri preberaní jednotlivých tém odporúčame zaradiť besedy s lekárom, sexuológom, psychológom, právnikom. Vhodné je aj spoločné sledovanie filmov, filmových ukážok a rozhovor o nich.

ETICKÁ VÝCHOVA

1 vyučovacia hodina týždenne

CIELE

- Učiť sa chápať základné etické problémy súvisiace s ekonomickými hodnotami, pravdou a dobrým menom,
- učiť sa rešpektovať ľudí s inými názormi, zároveň však ostať sám sebou,
- vedieť formulovať svoje životné ciele,
- vedieť zdôvodniť základné mravné normy,
- vedieť zaujať správny postoj k otázkam súvisiacim so sexualitou, manželstvom a rodinou.

OBSAH

I. Zdroje etického poznania ľudstva

Etika, mravné hodnoty a normy, svedomie. Osvojovanie si základných pojmov súvisiacich s voľbou životných cieľov, svetonázorom, náboženstvom, etickými hodnotami a normami.

Hľadanie pozitívnych vzorov v literatúre, náboženstve, umení a ľudovej slovesnosti.

II. Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota

Ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém. Základy duševnej hygieny. Niektoré problémy lekárskej etiky: eutanázia, génová manipulácia.

III. Etické aspekty manželstva, rodinného a sexuálneho života

Sebaovládanie ako podmienka zdravého sexuálneho života. Priateľstvo, zamilovanosť, známosť, manželstvo. Plánované rodičovstvo, antikoncepcia a prirodzené metódy regulácie počatí, interrupcia a jej možné následky.

IV. Ekonomické hodnoty a etika

Vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a ako cieľ. „Ekonomické cnosti“, sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť. Svojpomoc, solidarita, pomoc sociálne slabším. Poctivosť, ochrana spotrebiteľa.

V. Dobré meno a pravda ako etické hodnoty

Poznanie a pravda ako etické hodnoty. Pravda a lož. Tajomstvo. Je vždy nesprávne povedať pravdu? Česť, dobré meno, ublíženie na cti.

VI. Tvorivosť v medziľudských vzťahoch, v zamestnaní a v povolání

Vzťahy v škole, v zamestnaní. Mravné aspekty národného uvedomenia a demokratického občianstva.

PROCES

Žiakov učíme chápať význam svedomia vo svojom živote. Vedia pomenovať, čo v sebe zahŕňa ochrana života a starostlivosť o zdravie, učíme ich vážiť si svoj život, svoje zdravie. Vedeť ich k tomu, aby vedeli prejavovať solidaritu a pomoc slabým a chorým, aby mali správny vzťah k peniazom, rozumne ich využívali a čestne získavali. Aby pochopili ciele a metódy reklamy, vedeli pomôcť podporiť finančne charitu.

MATEMATIKA

5 vyučovacích hodín týždenne

CIELE

- Poznať algoritmus písomného delenia jednociferným deliteľom so zvyškom a vedieť ho používať,
- poznať algoritmus písomného delenia dvojciferným deliteľom písomne alebo pomocou kalkulačky,
- poznať a vedieť využívať spôsoby kontroly správnosti výpočtu súčtu alebo rozdielu,
- správne chápať pojem zlomok, vedieť čítať a zapisovať zlomok,
- získať zručnosti v rysovaní a meraní uhlov,
- vedieť vypočítať obsahy štvorca, obdĺžnika a kruhu,
- chápať matematiku ako zdroj prostriedkov na riešenie praktických úloh,
- opakovať a prehľbovať učivo 7.ročníka,
- upevniť si prebrané učivo,
- rozvíjať matematické kompetencie v praktických situáciach.

OBSAH

ARITMETIKA

Opakovanie učiva 7.ročníka

Násobenie a delenie mimo oboru násobilky.

Delenie so zvyškom.

Písomné násobenie a delenie do 10 000.

Číselný obor do milióna.

Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 10 000

Písomné násobenie a delenie prirodzených čísel číslami 2 až 9.

Číselný obor do milióna

Čítanie, písanie a porovnávanie prirodzených čísel v obore do milióna.

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do milióna.

Delenie viacciferných čísel jednociferným deliteľom so zvyškom

Delenie so zvyškom číslami 2 až 9.

Písomné delenie viacciferných čísel dvojcifernými deliteľmi aj pomocou kalkulačky

Písomné násobenie viacciferných čísel dvojcifernými činiteľmi aj pomocou kalkulačky

Písomné násobenie číslami 10 až 99.

Zlomky

1.Pojem zlomku, delenie celku na zlomky, čítanie a písanie zlomkov.

2.Výpočet zlomku z čísla. Názorné uvedenie rovnosti dvoch zlomkov.

3.Desatinný zlomok, rovnosť desatinných zlomkov.

Desatinné čísla

Zápis desatinného zlomku ako desatinného čísla.

Čítanie a písanie, porovnávanie, zaokrúhľovanie desatinných čísel.

Sčítanie desatinných čísel.

Odčítanie desatinných čísel.

Násobenie desatinných čísel (násobenie číslami 10,100,1000; násobenie prirodzenými číslami; násobenie desatinnými číslami).

Delenie desatinných čísel (delenie dvoch prirodzených čísel - podiel je desatinné číslo; delenie desatinných čísel prirodzeným číslom; delenie desatinných čísel číslami 10, 100, 1 000; delenie desatinných čísel desatinnými číslami)

Upevnenie učiva 8.ročníka

DH zamerané na zdokonalenie, upevnenie učiva.

Desatinné čísla na PC / rozvoj IKT kompetencií /

GEOMETRIA

Opakovanie učiva 7.ročníka

Jednoduché konštrukcie s kružidlom.

Uhol.

Obvod rovinných útvarov / trojuholník, štvorec, obdĺžnik /

Uhol

Meranie uhla danej veľkosti

Vyznačovanie uhla danej veľkosti

Obsahy rovinných útvarov

Jednotky obsahu

Obsah štvorca

Obsah obdĺžnika

Obvod a obsah kruhu

Dĺžka kružnice, obvod kruhu

Obsah kruhu

Geometrické telesá

Ihlan – popis základných vlastností

Kužeľ – popis základných vlastností

PROCES

Geometrické učivo odporúčame preberať priebežne s ostatným učivom počas celého školského roka. Základné spoje sčítania, odčítania, násobenia a delenia spamäti a písomne utvrdzujeme priebežne formou „päťminútoviek“. Učíme žiakov riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Pri zadávaní samostatných prác uplatňujeme diferencovaný prístup.

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

1 vyučovacia hodina týždenne

CIELE

- Vedieť samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore,
- vedieť pracovať s USB kľúčom,
- rozšíriť zručnosti v práci s textom, vedieť používať nástroje na úpravu textov,
- vedieť používať e- mail, Internet,
- vedieť si samostatne nájsť a prečítať informáciu na Internete,
- vedieť narábať s multimediami – prehrať video, zvuk, spustiť, zastaviť,
- vedieť vytvoriť oznam, plagát,
- vedieť prezentovať výsledky svojej práce,
- poznať nebezpečenstvo zneužitia informácií na internete,
- zdokonaľovať zručnosti v práci s PC.

OBSAH

Informácie okolo nás

Zvuk, zvukový súbor, prehrávač, nahrávanie, efekty. Prehrávanie, ukladanie zvukového záznamu.

Rozširovanie zručnosti v práci s textom (dodržiavanie základných zásad písania textu).

Kombinácia textu a obrázka.

Ukladanie informácií do súborov (text, obrázkov, zvuk). Práca s dvoma oknami- kopírovanie z jedného do druhého.

Počítačové didaktické hry, ktoré obsahujú rôzne typy informácií (hlavolamy s číslami, slovami, písmenami, doplňovanie do máp).

Komunikácia prostredníctvom IKT

e- mail, poštový program, e- mailová adresa, adresár

Samostatné posielanie a prijímanie jednoduchých listov. Tvorba a využitie adresára.

Bezpečné a etické správanie v e- mailovej komunikácii, ochrana osobných údajov.

www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie

Vyhľadávanie informácií a obrázkov na Internete a ich správne použitie.

Výber vhodnej informácie, triedenie informácií. Práca s kľúčovým slovom.

Detské webové stránky, on-line hry, zásady správania sa na portáloch.

Školské portály.

Postupy, riešenie problémov

Návody, recepty z bežného života (návod na opravu, kuchársky recept).

Riešenie hlavolamov, bludiská, obrázkové stavebnice.

Samostatné ovládanie výučbového softvéru.

Používanie vyučovacích programov pre žiakov, ktoré rozvíjajú logické myslenie.

Princípy fungovania IKT

Tlačiareň, skener

Zapínanie, vypínanie, vkladanie papiera, tlačenie, skenovanie textu, obrázka.

CD mechanika

Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD, DVD, USB- pamäťový kľúč.

Samostatné ukladanie informácií (súbor, meno súboru, vytváranie priečinkov, ukladanie do priečinkov).

Mikrofón, slúchadlá

Práca so slúchadlami - zapojenie, hlasitosť.

Informačná spoločnosť

Informačné technológie v škole

Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety.

Bezpečnosť počítača - prečo a pred kým treba chrániť počítač.

Voľný čas a IKT
Počítačové hry, hudba, filmy.

PROCES

Žiaci získavajú zručnosti prostredníctvom aplikácií, ktoré sú primerané obsahom aj ovládaním ich veku a mentálnym schopnostiam. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo zo slovenského jazyka, matematiky, prírodovedných i spoločenskovedných oblastí. V rôznych grafických editoroch rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenie.

Učíme ich využívať možnosti IKT pri riešení projektových úloh a ich prezentácii.

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

5 vyučovacích hodín týždenne

CIELE

- Zdokonaľovať sa v ručnom obrábaní dreva a kovu,
- vedieť používať posuvné meradlo,
- učiť sa robiť pracovný náčrt, zostaviť pracovný postup,
- naučiť sa čítať náčrty a jednoduché technické výkresy,
- naučiť sa hodnotiť výsledok svojej práce,
- poznať potraviny, ktoré sú dôležité pre zdravie,
- rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci,
- naučiť sa hľadať a čítať náčrty, technické výkresy prostredníctvom PC,
- vedieť hľadať recepty na internete,
- zdokonaľovať sebahodnotenie a hodnotenie iných pri pracovných činnostiach.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena Opakovanie zásad osobnej hygieny. Intímna hygiena dievčaťa a ženy. Hygiena domácnosti Veľké upratovanie domácnosti. Ručné pranie bielizne. Pranie bielizne v práčke (podľa možností školy). Žehlenie podľa značiek na textile.

Práce v dielni Práce s drevom Zdokonaľovanie sa v ručnom obrábaní dreva, hobl'ovanie, povrchové natieranie. Tmelenie, brúsenie. Spájanie dreva čapmi a rozperami. Práca podľa technického výkresu. Rezanie rámovou pilou. Napúšťanie hydrovoskom a leštenie. Príklady výrobkov: stojan na obrúsky, sušič na utierky, polička, rám čapovaním. Práce s kovem Obrysovanie, sekacie, rezanie ručnou pílkou, vrtanie, pilovanie, spájkovanie, rezanie vnútorného a vonkajšieho závitú. Vyklepávanie. Používanie posuvného meradla. Príklady výrobkov: svietnik, ozdobný vešiak, lopatka na smeti a iné. Práce s plastmi Oboznámenie sa s rozličnými druhmi plastov. Význam recyklácie plastov. Pílenie, vrtanie, tvarovanie, lámanie, spájanie, lepenie, brúsenie, leštenie organického skla, novoduru. Rezanie závitov. Tvarovanie novoduru. Príklady výrobkov: obuvák, kliešte na cukor, držiak na zubné kefky a iné. Práca s kožou a koženkou Meranie, rezanie, prerážanie, šitie, nitovanie kože. Príklady výrobkov: púzdro na nôž, šľapky. Práce s rozličným materiálom Náplň určí vyučujúci.

Práce v domácnosti

Príprava pokrmov

Úprava mäsa. Propagovanie jedál živočíšneho pôvodu s nízkym obsahom tuku a s vysokým obsahom plnohodnotných bielkovín (ryby, hydina, syry, jogurty, tvaroh). Príprava jedál podľa receptov, oboznámenie sa s kuchárskou knihou. Príprava jedál z ovocia a zeleniny (hlavne šaláty). Oboznámenie sa s mixérom, šľahačom, príp. kuchynským robotom. Konzervovanie ovocia a zeleniny. Rodinné oslavy: stolovanie a obsluha pri významných rodinných oslavách.

Šitie

Práca s textilom. Druhy textilných materiálov (hrúbka, štruktúra, pevnosť, pružnosť). Vkusné pracovné a spoločenské obliekanie. Práca so strihom. Oboznámenie sa s úpravou kúpeného strihu podľa miery. Kladenie strihu na látku, vystrihovanie, šitie výrobku, žehlenie, štepovanie látky. Ozdobné stehy krokvička, krížik. Príklady výrobkov: zásterka, prestieranie.

Pletenie

Zdokonaľovanie techniky pletenia. Príklady výrobkov: rukavice, ponožky.

Háčkovanie

Zdokonaľovanie techniky háčkovania. Výrobok: napríklad jednoduchý odev pre bábiku.

Starostlivosť o dojča

Oboznamovanie sa s detskou výbavičkou. Prebaľovanie dojčat'a, udržiavanie dojčat'a v čistote, kúpanie. Príprava mlieka. Denný režim dieťaťa. Hygiena ženy a matky.

Pestovateľské práce

Obsah učiva prispôsobíme úrovni žiakov, regionálnym a materiálnym podmienkam školy v praktických činnostiach v oblastiach: zelenina a poľnohospodárske plodiny, kry a stromy, kvety, izbové rastliny.

Základy technického kreslenia

Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú.

Rysovanie uhlov, kolmíc: - základné vlastnosti rôznobežiek, - kolmica, - pravý uhol, - druhy uhlov, označenie uhlov.

Rovinné obrazce: - pomenovanie obrazcov, rozlišovanie na základe vlastností (obdĺžnik, štvorec, kruh) - kosoštvorec, kosodĺžnik (rysovanie, rozlišovanie).

Kótovanie rovinných obrazcov: - kótovanie v technickej praxi, - význam a úloha kótovania, objekt kótovania, - základné pojmy: kótovacie čiary, vynášacie čiary, hraničenie, - šípky, šikmé čiary, písanie kót a ich význam, - kótovanie rovinných obrazcov, - kótovanie uhlov.

Zhotovovanie náčrtov rovinných obrazcov.

Práce s rozličným materiálom

Náplň určí vyučujúci podľa možností a schopností žiakov.

PROCES

Odporúčame podľa miestnych možností exkurziu do stolárskej a zámočnickej dielne so zameraním na ručné opracovanie dreva a kovu.

Pri preberaní učiva o plastoch odporúčame zaradiť vychádzku orientovanú na pozorovanie odpadových materiálov z plastov vo vzťahu k životnému prostrediu. Oboznamujeme žiakov s významom triedenia odpadkov a využitia odpadového materiálu z domácnosti pre ďalšie spracovanie. Pri práci s materiálmi upriamujeme pozornosť žiakov na efektívnu prácu – racionálnu prácu s materiálmi a nástrojmi. Snažíme sa využívať tímovú prácu, viesť žiakov ku vzájomnej komunikácii v tíme, vedieť uplatniť svoj názor pri riešení problému, učiť sa niest zodpovednosť za prácu celého tímu. Pri príprave jedál podľa receptov poučíme žiakov, že pôsobením vyššej teploty ako aj dlhším zahrievaním sa v rastlinných olejoch, ale aj iných druhoch tukov ničia cenné látky. V rámci medzipredmetových vzťahov s učivom biológie ich poučíme o ukladaní cholesterolu v stenách tepien.

SVET PRÁCE

1 vyučovacia hodina týždenne

CIELE

- Poznať pracovné činnosti vybraných profesií,
- mať prehľad o učebných odboroch,
- vedieť posúdiť svoje možnosti v oblasti profesie,
- vedieť využiť internet pri výbere profesie,
- mať prehľad o žiadaných profesiách v regióne,
- využiť profesijné informácie a poradenské služby pre výber ďalšieho vzdelávania.

OBSAH

Voľba profesijnej orientácie

Osobné záujmy a ciele.

Telesný a zdravotný stav.

Osobné vlastnosti a schopnosti.

Vplyvy na voľbu profesijnej orientácie.

Práca s profesijnými informáciami a využívanie poradenských služieb.

Možnosti ďalšieho vzdelávania

Náplň učebných odborov.

Informácie o ďalšom vzdelávaní.

Práca s internetom pri výbere profesie.

Beseda s výchovným poradcom, pracovníkmi ČŠPP / profesijná orientácia /.

Tv relácie so zameraním na profesijnú orientáciu.

PROCES

Nadväzujeme na poznatky, ktoré získali žiaci v siedmom ročníku o trhu práce (povolaniach ľudí, druhoch pracovísk, charaktere a druhoch pracovných činností, kvalifikačných požiadavkách).

Vedíme žiakov k poznávaniu pracovných činností, ktoré napomáhajú vytvárať ich osobné záujmy a ciele. Učíme ich orientovať sa v informáciách a využívať poradenské služby.

Oboznamujeme ich s možnosťami ďalšieho vzdelávania a charakteristikou učebných odborov.

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1 vyučovacia hodina týždenne

CIELE

- Prehlbovať získané poznatky a zručnosti v základných výtvarných technikách dopĺňaním zložitejších foriem výtvarného vyjadrovania,
- kultivovať výtvarný prejav žiakov hlbším poznávaním výrazových prostriedkov,
- rozvíjať cit a pochopenie pre estetickú a praktickú funkciu trojrozmerných foriem a ich vzťah k priestoru a vzájomnému usporiadaniu,
- - prehľbovať vzťah žiakov k výtvarnému umeniu a k estetickým hľadiskám a hodnotám životného prostredia.

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Čerpanie námetov zo skutočnosti, ktorá zodpovedá záujmom žiakov, ich zážitkom. Kompozície s postavou a menšou skupinkou postáv jednoducho rozmiestnených v priestore. Volné vyjadrenie proporcie a pohybu ľudskej postavy na základe poznania, pozorovania a poučenia.

Zjednodušovanie typických predmetov a tvarov do grafickej podoby.

Detaily v kresbe (postavy, tváre a pod.)

Výtvarné techniky: kresba, grafika (tlač z výšky, tlač z hĺbky – suchá ihla, sadroryt, linoryt.

Výtvarný materiál volíme podľa výberu výtvarnej techniky.

Výtvarné vyjadrovanie tvarových, farebných a priestorových javov, prehľbovanie poznatkov perspektívneho zobrazovania.

Príklady námetov: Svet pod lupou a mikroskopom, kryštály, nerasty. Motív krajiny – blízke okolie školy, tiché zákutia ulíc a parkov.

Výtvarné techniky: široká škála základných, čistých i aplikovaných a kombinovaných techník.

Výtvarný materiál volíme podľa výberu výtvarnej techniky.

Práca s výtvarnými prostriedkami

Prehľbovanie poznatkov žiakov o zákonitostiach úžitkového umenia, výtvarnej výrobe prostredníctvom dekoratívnych prác a výtvarných činností spojených s experimentovaním.

Informačná, myšlienková a výtvarno-estetická funkcia grafiky. Uplatňovanie spojenia motívu a písma na ploche v kompozíciách. Výrazové možnosti písma v hravých a experimentálnych činnostiach s použitím hotového typografického písma.

Výtvarné techniky: využívame širokú paletu výtvarných techník podľa záujmu žiakov; ako novú naučíme žiakov viacfarebnú voskovú batiku.

Výtvarný materiál volíme podľa výberu výtvarnej techniky.

Prehľbovanie poznatkov o vzťahu výtvarných a technických princípoch architektúry, možnosti architektonického a urbanistického riešenia, práca s trojrozmerným materiálom. Poznávanie vzťahu funkcie a formy objektu a jeho priestorový výraz na základe experimentovania pri ich vytváraní.

Námety čerpáme zo súčasnej bytovej a nábytkovej kultúry.

Vytváranie architektonických objektov s doplnením životného prostredia – prírody.

Výtvarné techniky: modelovanie, asambláž a všetky vhodné techniky pre výtvarno-konštruktívne činnosti.

Výtvarný materiál: využitie rôznych odpadových materiálov a farieb.

Výtvarné umenie

Poznávanie umenia cez umelecké reprodukcie, filmy, fotografie.

Súčasná architektúra a urbanizmus.

Bytová kultúra – funkčné a estetické požiadavky.

Zátišie v dielach umelcov – J. Mudroch, M. Medvecká, L. Guderna, V. Špála, J. Šturdík, porovnať s tvorbou P. Picassa, H. Matissa.

PROCES

Na vystihnutie prostredia volíme typické predmety a tvary, ktoré učíme žiakov zjednodušovať do grafickej podoby. Uprednostňujeme vlastné kompozičné riešenia žiakov, vyhýbame sa vnucovaniu vlastných predstáv. Vhodnými formami a metódami práce upozorňujeme na jednotu informačnej, myšlienkovej a výtvarno-estetickú funkciu grafiky. Odporúčame zaradiť aj grafické operácie na počítači: typograficko-textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre).

HUDOBNÁ VÝCHOVA

1 vyučovacia hodina týždenne

CIELE

- Spievať čisto a rytmicky správne s výraznou výslovnosťou a zmenami dynamiky, dychovo úsporne a so správnou rezonanciou,
- usilovať sa o výrazný prednes zodpovedajúci žánru piesne a jej charakteru,
- prehľbovať schopnosť rozoznávať hru jednotlivých známych nástrojov,
- vedieť rozoznať zvuk fagota v inštrumentálnych skladbách,
- vedieť rozlišovať modernú hudbu 20. storočia od staršej hudby.

OBSAH

Rozoznávanie zvuku fagota v osvojovaných inštrumentálnych skladbách, sledovanie hry známych nástrojov, nástrojových skupín a súborov.

Piesne na spev – Ej, padá, padá rosička (ľudová); Tancujem, tancujem (ľudová); Horela lipka, horela (ľudová); Zasadil som tri stromčeky (ľudová); Trenčín, dolinečka (ľudová); Mala som milého (ľudová); Hore Hron, dole Hron (ľudová); Ej, čo koho do toho (ľudová); Horička, hora, zelená hora (ľudová); Nebola som veselá (ľudová); Tam okolo chotára (ľudová); Prídi ty šuhajko (ľudová); Cez zelené žitko (ľudová); Stavíme máje (ľudová); Ej, Jáne, Jáne (ľudová); Dobré ráno (A. Čobej); Hej, pod Kriváňom (S. Tomášik); Slovenčina moja (J.Valašťan-Dolinský); Moja rodná zem (A. Čobej); Zvončeky (M. Žikavská); Narodil sa Kristus Pán (koleda); V slzách matička sedela (K. Ruppeldt)

Piesne a skladby na počúvanie

Kvetinový valčík (P. I. Čajkovskij); Slovenská sonatina (M. Schneider-Trnavský); Kto za pravdu horí (K. Kuzmány); Hoj, vlast' moja (M. Schneider-Trnavský); Pieseň o rodnej zemi (G. Dusík); Uspávanka (J. Brahms); Tance z Pohronia (A. Moyzes); Peter a vlk (S. Prokofiev); Vodník (Z. Fibich); Spi, duša, spi (M. Schneider-Trnavský)

Hudobno-pohybové hry a tance

Okolo Súče vodička tečie (ľudová); Pod tým našim okienečkom (ľudová); Štrnka, brnka (ľudová); Vtáčkovia (ľudová)

PROCES

Pri práci s piesňami čardášového charakteru si žiaci osvojujú tanečný krok čardáša.

Jednoduchým spôsobom využívajú klasické hudobné nástroje na inštrumentálny sprievod piesní základnými harmonickými funkciami (tónika, dominanta, subdominanta).

Pri oboznámení žiakov s muzikálom odporúčame ukážky z My Fair Lady (F. Loewe) alebo Cyrano z predmestia (Hamel – Varga). Oboznámime ich tiež s muzikálom pre mládež - podľa výberu učiteľa.

Výber piesní na spev a piesní a skladieb na počúvanie možno doplniť regionálnou hudbou alebo hudbou podľa výberu učiteľa.

V tesnom spojení s osvojovanými skladbami získavajú poznatky o S. Prokofievovi a A. Moyzesovi.

TELESNÁ VÝCHOVA

3 vyučovacie hodiny týždenne

CIELE

- Osvojiť si zložitejšie pohybové zručnosti základných športových disciplín, telovýchovnej terminológie a poznatkov z telesnej kultúry,
- vedieť súperiť, kooperovať a tolerovať súperov,
- vedieť prijímať a dodržiavať normy a pravidlá kolektívu,
- poznať základné pravidlá vybraných športových hier,
- zdokonaľovať hru fair play,
- vedieť rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri pohybových aktivitách,
- poznať význam relaxácie, športových možností v regióne.

OBSAH

Poradové cvičenia

Upevňovanie poznatkov z poradových povelov a povelovej techniky.

Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

- Cvičenia k upevňovaniu správneho držania tela.
- Zvyšovanie pohyblivosti kĺbov.
- Rozvoj obratnosti a rovnováhy.
- Zdokonaľovanie chôdze, behu, lezenia, plazenia, podliezania, preliezania, vystupovania, zostupovania, zoskakovania, rúčkovania, dvíhania, nosenia, ťahania, gúľania, hádzania.
- Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín, trupu a horných končatín.
- Strečingové cvičenia.

Športová gymnastika

Akrobacia

- Kotúľ letmo.
- Stoj na rukách.
- Premet bokom.
- Samostatná akrobatická zostava.
- Preskoky (koza, debna, kôň, stôl)

Hrazda

- Rúčkovanie.
- Krúženie vo zvisle.
- Zhyby.
- Zhyb zo zvisu stojmo.
- Výmyk odrazom jednoňož, prešvih úňožmo, záves a vzopretie závesom v podkolení.
- Zoskok zákmihom.

Kladina (alebo lavička)

- Náskoky, chôdza, prísunná chôdza, obraty, zmeny polôh tela (dievčatá) váha predkloňmo.

Šplh

- Šplh bez prírazu (chlapci).

Rytmická gymnastika a tanec

- Jednoduchý krajový tanec v $\frac{3}{4}$ takte – trojdup.

- Jednoduché varianty diskotancov.

Atletika

Beh

- Rozložené rovinky.
- Beh na 100 metrov.
- Nízky štart z blokov.
- Vytrvalostný beh na 600 – 1000 metrov.

Skok do diaľky

- Skok do diaľky skrčmo.

Skok do výšky

- Skok technikou obkročmo flop z 3 krokov, zo skráteného rozbehu.

Hod granátom

- Držanie granátu, hod z miesta, z bočného postavenia.

Vrh guľou

- Vrh guľou z miesta.

Prekážkový beh cez prírodné prekážky

Štafetový beh

- Nízky štart so štafetovým kolíkom.
- Štafetový beh 4 x 60 m.

Športové hry

Basketbal a hádzaná

- Dvojtakt, streľba po dvojtakte, doskakovanie lopty (basketbal).
- Obranné činnosti jednotlivca.
- Útočné kombinácie.
- Hra na jeden kôš (jednu bránku).
- Hra s upravenými pravidlami basketbalu a hádzanej.

Futbal

- Hra s upravenými pravidlami futbalu, sálového futbalu.

Volejbal

- Nahrávka, hra na zmenšenom ihrisku s upravenými pravidlami.

Stolný tenis

- Zdokonaľovanie pravidiel hry.
- Hra vo dvojiciach, štvoriciach / podľa schopností žiakov /.
- Súťaže, zápasy v stolnom tenise.

Cvičenie v prírode

- Orientácia v teréne.
- Mierka mapy.
- Kompas, buzola.
- Práca s nožom, sekerou a pílou.
- Stavba stanu.
- Ochrana prírody.

Pešia turistika

- Chôdza so záťažou.
- Orientačný pretek s úlohami.

Cykloturistika

- Jazda so záťažou.

Odporúčame plávanie, lyžovanie, korčuľovanie a iné pohybové aktivity ako joga, tenis, stolný tenis, badminton, nohejbal, florbal, jazda na skateboarde, lezenie na umelej horolezeckej stene (podľa podmienok a možností školy).

PROCES

Hodiny športových hier rozdelíme na nácvičné, opakovacie a zdokonaľovacie. Snažíme sa zdokonaľovať herné činnosti jednotlivca. Učíme žiakov preukazovať pozitívny vzťah k súperovi, dodržiavať prijaté zásady v rámci skupiny. Počas presunu žiakov pri cvičeniach v prírode so žiakmi upevňujeme a precvičujeme pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.

